

Brusel 26. května 2015
(OR. en)

9242/15

DEVGEN 82
SOC 348
ACP 86
ONU 71
RELEX 427

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o problematice rovnosti žen a mužů v oblasti rozvojové spolupráce

Na zasedání dne 26. května 2015 přijala Rada závěry Rady uvedené v příloze této poznámky.

Závěry Rady o problematice rovnosti žen a mužů v oblasti rozvojové spolupráce

1. Rok 2015 je přelomovým rokem, pokud jde o rovnost žen a mužů, lidská práva a posílení postavení žen a dívek, jelikož je rokem mezivládních jednání o rozvojové agendě na období po roce 2015. V této souvislosti je třeba věnovat zvláštní pozornost prosazování a uplatňování práv žen a dívek, zejména s ohledem na 15. výročí přijetí rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1325 o ženách, míru a bezpečnosti a 20. výročí přijetí Pekingské deklarace a akční platformy. Rada znovu potvrzuje svůj závazek ohledně provádění Pekingské akční platformy, Káhirského akčního programu a výsledků příslušných hodnotících konferencí a ohledně plnění povinností vyplývajících z Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen. Dále vítá politické prohlášení přijaté na 59. zasedání Komise pro postavení žen a výzvy k plnému uplatňování práv žen a dívek, plnému a rovnoprávnému požívání všech lidských práv a základních svobod, k dosažení rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek ve všech etapách jejich životního cyklu.
2. Setkání na vysoké úrovni na téma „Posílení postavení žen a udržitelný rozvoj“, které uspořádalo předsednictví Rady Evropské unie dne 2. března 2015 v Rize v rámci Evropského roku pro rozvoj, poskytlo možnost obnovit politický impuls a znovu potvrdit pevný závazek EU v oblasti rovnosti žen a mužů, sociální spravedlnosti, nediskriminace a lidských práv.

3. EU a její členské státy jsou nadále odhodlány prosazovat, chránit a uplatňovat veškerá lidská práva pro všechny. Rada vítá, že EU a její členské státy hrají vedoucí úlohu při podpoře mezinárodních iniciativ prosazujících práva žen a dívek, rovnost žen a mužů a posílení postavení žen a dívek, a vyzývá k trvalé spolupráci a koordinaci s orgány OSN, zejména s organizací UN Women, jakož i s dalšími příslušnými mezinárodními fóry a aktéry. Ženské organizace jsou klíčovými partnery EU při plném uplatňování práv žen a dívek, rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek.
4. Rada zdůrazňuje, že je zapotřebí ambiciózního a transformačního přístupu v zájmu řešení základních příčin a rizikových faktorů nerovnosti žen a mužů, diskriminace a násilí páchaného na ženách a dívkách. Znovu opakuje, že práva žen a dívek, rovnost žen a mužů a posílení postavení žen a dívek musí být jádrem agendy na období po roce 2015, a to jako samostatný cíl i jako průřezová otázka, jež by měla být začleněna do dílčích cílů a ukazatelů všech obecných cílů udržitelného rozvoje. To by mělo být rovněž základním prvkem finančních a nefinančních prostředků provádění a mechanismů přezkumu, monitorování a odpovědnosti agendy na období po roce 2015. Dále Rada zdůrazňuje, že je důležité dosáhnout souladu s financováním rozvoje, zejména s ohledem na nadcházející třetí mezinárodní konferenci o financování rozvoje, která se uskuteční v červenci roku 2015 v Addis Abebě.
5. Vyzdvihuje, že rovnost žen a mužů je sama o sobě cílem a zároveň i prostředkem k dosažení udržitelného rozvoje, a zdůrazňuje, že ambiciózní cíle v oblasti práv žen a dívek, rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek musí jít ruku v ruce s přidělením odpovídajících finančních a nefinančních prostředků na provádění a s rozhodným politickým odhodláním všech zúčastněných stran na všech úrovních. Je třeba usilovat o začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a podnikat konkrétní kroky za účelem provádění a zlepšování politik, programů a právních předpisů zohledňujících rovnost žen a mužů, včetně sestavování rozpočtu, který začleňuje hledisko rovnosti žen a mužů a je zaměřen na nerovnosti.

6. Rada zdůrazňuje, že práva žen a dívek, rovnost žen a mužů a posílení postavení žen a dívek je i nadále politickou prioritou vnější činnosti EU a rozvojové spolupráce, a mělo by být zajištěno jejich posilování a soudržnost v rámci všech oblastí bez výjimky. Připomíná, že je důležité přijmout integrovaný třístupňový přístup, který účinně spojuje začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do všech fází rozvojových politik a programů EU, jakož i do procesů společného plánování, genderově specifických opatření a politického a strategického dialogu se všemi partnerskými zeměmi.
7. Rada podtrhuje, že je důležité zajistit soudržnost mezi vnitřními a vnějšími politikami EU na všech úrovních, tím že bude zaručeno uplatňování práv žen a dívek a skupin, jako jsou LGBTI. Zejména zdůrazňuje nutnost zajistit soudržnost politik ve prospěch rozvoje a konzistentnost mezi příštím akčním plánem pro lidská práva a demokracii, který nahradí stávající akční plán EU pro rovnost žen a mužů a posilování postavení žen v rámci rozvojové spolupráce (dále jen „akční plán pro rovnost žen a mužů“), komplexním přístupem k provádění rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1325 a 1820 ze strany EU, novou politickou strategií pro rovnost žen a mužů v EU po roce 2015 a přezkumem strategie Evropa 2020 v polovině období.
8. Rada znovu potvrzuje odhodlání EU a jejích členských států zaměřené na odstranění všech forem diskriminace žen a dívek, mimo jiné i zrušením diskriminačních právních předpisů, politik, norem a postupů, které omezují plnou politickou, hospodářskou a sociální účast žen a jejich vliv na všech úrovních společnosti. Zvláštní pozornost by měla být rovněž věnována vícenásobné diskriminaci žen a dívek a jejich marginalizaci.
9. Rada znovu opakuje, že je důležité v celém rozsahu uplatňovat hlavní směry EU týkající se násilí páchaného na ženách a dívkách a boje proti všem formám diskriminace žen a dívek. EU a její členské státy jsou odhodlány podporovat prevenci a odstraňování všech forem násilí páchaného na ženách a dívkách ve veřejné a v soukromé sféře, včetně obchodování s lidmi, domácího násilí, škodlivých praktik, jako je například mrzačení či obřízka ženských pohlavních orgánů, a sňatků dětí, sňatků v raném věku a nucených sňatků. Zvláštní pozornost je třeba věnovat genderově podmíněnému násilí v konfliktních a postkonfliktních situacích, včetně sexuálního násilí.

10. Rada je i nadále odhodlána prosazovat, chránit a uplatňovat veškerá lidská práva a úplně a účinně provádět Pekingskou akční platformu a akční program ICPD, jakož i výsledky souvisejících hodnotících konferencí, a v této souvislosti je i nadále odhodlána zabývat se otázkami sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv. S ohledem na to znovu potvrzuje odhodlání EU prosazovat, chránit a uplatňovat právo každého jednotlivce na plnou kontrolu nad záležitostmi svého pohlavního života a sexuálního a reprodukčního zdraví a právo o nich svobodně a odpovědně rozhodovat, bez diskriminace, nátlaku a násilí. Dále zdůrazňuje, že je nutný všeobecný přístup ke kvalitním a cenově dostupným komplexním informacím o sexuálním a reprodukčním zdraví a ke vzdělávání, včetně komplexní sexuální výchovy, jakož i ke službám zdravotní péče. Rada vyzývá všechny orgány EU, aby se těmito otázkami nadále zabývaly v souladu se zásadami soudržnosti politik ve prospěch rozvoje. Rada zdůrazňuje, že je v rámci rozvojové politiky EU důležité prohlubovat chápání jednotlivých složek a prvků sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv, a vyzývá Komisi, aby jí do jednoho roku podala o této záležitosti zprávu.
11. EU uznává vzájemnou souvislost mezi mírem, bezpečností, rozvojem a rovností žen a mužů, stejně jako úlohu žen při předcházení konfliktům a jejich řešení, při mírových jednáních, mediaci a budování míru. EU je odhodlána zvýšit účast žen na mírových jednáních a budování míru, zejména podporou úlohy občanské společnosti a místních ženských organizací.

12. Rada znovu opakuje, že EU je pevně odhodlána k plnému provedení rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1325, a vyzývá k ambicióznímu výsledku hodnocení rezoluce na vysoké úrovni, které proběhne v říjnu roku 2015. Zdůrazňuje, že je třeba přijmout další opatření za účelem začlenění hlediska rovnosti žen a mužů do všech fází, prvků a nástrojů programu EU pro mír a bezpečnost, jakož i v zájmu posílení odborných znalostí a zdrojů v rámci misí a operací uskutečněných v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP), a vyzývá k monitorování výkonu prostřednictvím kvantitativních a kvalitativních ukazatelů a cílů. Rada vítá záměr vysoké představitelky/místopředsedkyně Komise zřídit při nadcházejícím přezkumu ESVČ funkci na vysoké úrovni specificky zaměřenou na rezoluci Rady bezpečnosti OSN 1325 a záležitosti týkající se rovnosti žen a mužů.
13. Rada uznává, že ženy a dívky jsou neúměrně postiženy rozsahem globálního nedostatku potravin a výživy a důsledky přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem. Zdůrazňuje, že je důležité věnovat těmto dopadům náležitou pozornost při reakcích EU na naléhavé humanitární situace, v širší rozvojové politice a při jejím plánování, včetně snižování rizika katastrof. Rovněž uznává zásadní úlohu žen při produkci potravin, zvláště v roli drobných zemědělců.
14. Rada podtrhuje význam přijetí komplexního a inkluzivního přístupu k prosazování práv žen a dívek, rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek ve všech oblastech společnosti a ve všech etapách jejich životního cyklu, a to na základě partnerství více zúčastněných stran zahrnujících soukromé a veřejné subjekty, včetně organizací občanské společnosti, obránců lidských práv, profesních sdružení, soukromého sektoru a akademické obce.
15. Rada zdůrazňuje, že je důležité podporovat plnou účast a vedoucí postavení žen na všech úrovních rozhodování v politickém, hospodářském, veřejném a soukromém životě. Poukazuje na to, že je nutné prosazovat a chránit prostor pro kolektivní činnost a práci občanské společnosti, včetně nevládních organizací, ženských a komunitních organizací, lobbovat za práva žen a zlepšení a podporu rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek a prosazovat je.

16. Rada podtrhuje, že je důležité do žen a dívek investovat a zajistit jim přístup ke spravedlivému a kvalitnímu primárnímu, sekundárnímu a terciárnímu vzdělávání a jeho dosažení v bezpečném a spravedlivém transformačním vzdělávacím prostředí zohledňujícím genderové otázky a poskytnout jim rovněž příležitosti k technickému a odbornému vzdělávání a celoživotnímu učení.
17. Dále zdůrazňuje, že je důležité zajistit dostatečný a účinný přístup žen a dívek k dalším kvalitním základním službám, včetně zdravotní péče zahrnující služby v oblasti komplexní prevence a léčby HIV/AIDS, související podpory a péče, jakož i přístup k čisté vodě a náležitým hygienickým podmínkám.
18. Je si vědoma, že posílení hospodářského postavení žen je cílem samo o sobě a je i předpokladem k dosažení udržitelného rozvoje a růstu podporujícího začlenění. Zdůrazňuje klíčovou úlohu soukromého sektoru při poskytování finanční podpory, odborné přípravy a pracovních příležitostí pro ženy a při prosazování sociální odpovědnosti podniků zohledňující problematiku rovnosti žen a mužů. Podtrhuje, že je třeba vytvořit příznivé prostředí, a to zejména odstraněním sociálních a právních překážek, které brání ženám v přístupu k výrobním prostředkům, včetně půdy a jiných přírodních a hospodářských zdrojů, podporou finančního začleňování, jakož i odpovídajících a přístupných systémů sociální ochrany žen všech věkových skupin, a standardy důstojné práce, včetně stejné odměny za stejnou práci. Rada dále poukazuje na význam podpory žen při podnikání, a to i prostřednictvím inkluzivních finančních služeb a služeb, nástrojů a odborné přípravy v oblasti rozvoje podnikání, a prostřednictvím využívání základních technologií, jako jsou IKT.
19. Rada zdůrazňuje, že je třeba zapojit muže a chlapce a podpořit jejich aktivní zapojení a odpovědnost tím, že se budou podporovat změny chování, bude se řešit problematika diskriminujících společenských norem a bojovat proti genderovým stereotypům. Podtrhuje, že je zejména nezbytné dosáhnout lepšího uznávání a rovnoprávného rozdělení neplacené péče a domácí práce mezi ženy a muže, jakož i rozhodování v domácnostech. V této souvislosti Rada rovněž odkazuje na příslušné úmluvy Mezinárodní organizace práce¹.

¹ Úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 100, 111, 183 a 189.

20. Rada zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v posilování práce v zájmu rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek ve všech oblastech udržitelného rozvoje, včetně změny klimatu, makroekonomické politiky, trhu práce, rozvoje soukromého sektoru, obchodu, obživy, zemědělství, energetiky, dopravy, infrastruktury a rozvoje měst.
21. Rada bere na vědomí čtvrtou zprávu o provádění akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů a posilování postavení žen v rámci rozvojové spolupráce na období let 2010–2015², která se týká období od července 2013 do června 2014. Vítá pokrok dosažený v oblastech, jako je politický dialog, koordinace, partnerství a rozhodný postoj EU, pokud jde o agendu pro období po roce 2015. Vyjadřuje však znepokojení, pokud jde o velmi pomalé a neúplné provádění akčního plánu a nedostatečný pokrok v otázkách, jako je genderová analýza, statistika, monitorování, sledování finančních prostředků, výsledky a dopad. Naléhavě vyzývá Komisi, aby provedla doporučení uvedená v této zprávě, a se zájmem očekává závěrečnou zprávu o provádění stávajícího akčního plánu pro rovnost žen a mužů.
22. Rada rovněž vítá zprávu o hodnocení podpory EU pro rovnost žen a mužů a posílení postavení žen v partnerských zemích za období let 2007–2013. Bere na vědomí zjištění a závěry této zprávy a naléhavě vyzývá Komisi a ESVČ, aby provedly hlavní doporučení, která jsou v ní obsažena, zejména pokud jde o plán nahrazující stávající akční plán pro rovnost žen a mužů, počínaje plnohodnotnou reakcí v oblasti řízení. Je znepokojena fungováním většiny delegací EU, které dosti nezohledňují rovnost žen a mužů, například v tom, že při monitorování zaměřeném na výsledky neuplatňují povinné posouzení rovnosti žen a mužů.

² Dokument ST 5732/15.

23. Rada vyzývá k obnovenému odhodlání a vedení ze strany Komise a ESVČ, pokud jde o ambiciózní plány EU v oblasti dosažení rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek. Zdůrazňuje, že je třeba genderové otázky upřednostnit, podporovat osvědčené postupy, posílit odpovědnost a transparentnost a zajistit, aby všechna programová rozhodnutí byla fakticky podložena a měla vazbu na výsledky. Zejména vyzývá Komisi a ESVČ, aby přijaly významnější opatření k posílení úlohy a odpovědnosti delegací EU a upřednostňovaly vysoce kvalitní genderovou analýzu jako základ pro strategie, programování a provádění politiky na úrovni jednotlivých zemí a jako základ politického dialogu a investovaly do ní.
24. Rada podtrhuje význam strategického monitorování, hodnocení a navazujících opatření a potřebu vyjasnit a posílit podávání zpráv, včetně statistických údajů, mechanismy odpovědnosti a reakce v oblasti řízení v zájmu dosažení výsledků. Zejména zdůrazňuje, že je třeba stanovit jasné cíle a smysluplné ukazatele, poměřované údaji členěnými podle pohlaví, věku a dalších faktorů, a že je rovněž nutné zlepšit sledování rozpočtových prostředků a výdajů a měření výsledků. Přitom je třeba usilovat o úzké a soustavně propojení s agendou pro období po roce 2015 a s novým mezinárodním rámcem EU pro výsledky rozvoje a spolupráce. Rada zdůrazňuje, že v tomto rámci EU pro výsledky je třeba klást větší důraz na otázky rovnosti žen a mužů, a vyzývá Komisi, aby při podávání zpráv rozčlenila ukazatele podle pohlaví a věku.
25. Rada vyzývá k intenzivnějšímu a strategičtějšímu přístupu založenému na lidských právech, který bude obsahovat klíčové transformační priority pro boj proti nerovnosti žen a mužů a řešení stávajících nedostatků v oblasti rovnosti žen a mužů a posílení postavení všech žen a dívek a plné uplatňování jejich základních svobod a lidských práv. Se zájmem očekává ambiciózní a spolehlivý plán navazující na stávající akční plán pro rovnost žen a mužů, který se bude vztahovat na období let 2016 až 2020. Zdůrazňuje, že je třeba vycházet z pokroku dosaženého v rámci stávajícího plánu, při zachování jeho třístupňového přístupu, využívat získané poznatky a v plném rozsahu se zabývat nedostatky a výzvami a zaměřovat se i na výsledky. Vyzývá Komisi, aby zajistila, že plán navazující na stávající akční plán pro rovnost žen a mužů bude zohledňovat veškeré vnější činnosti EU. Vítá a dále podporuje inkluzivní přístup přijímaný EU a jejími členskými státy, a s nadějí očekává pokračující práci pracovní skupiny na přípravě nového akčního plánu pro rovnost žen a mužů.

26. Rada Komisi vyzývá k zajištění dostatečných finančních a lidských zdrojů, aby bylo možné plně realizovat závazky EU v oblasti práv žen, rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen a dívek. Dále připomíná, že je nezbytné změnit institucionální kultury, posílit politické vedení, navýšit kapacitu a posílit koordinaci, soudržnost, doplňkovost a odpovědnost, aby EU a její členské státy šly příkladem.
-